

III.

BEZÁRÓ BESZÉD.

Tartotta: SÁNDOR JÁNOS, ig. tanár.

Tisztelt közönség!

Mielőtt a hála és kegyelet ez ünnepélyét bezárnám, bátor vagyok becses figyelmöket és türelmüket még néhány perczig igénybe venni.

Ez intézet kebelében már öt ilyen ünnepélyen szerepeltem. Még hányat érek, az a jövő titka! Mindig szent volt előttem a hála-ünnepélyek napja. Melegen érzett szívem azon magasztosan gondolkozó fők és hön szerető lelkek iránt, a kik adományaikkal ez intézet fenállhatását biztosítani igyekeztek; a kik a vallásos érzésnek, gondolatnak, hitnek, az erkölcsös életnek, a tudománynak, a honszeretetnek, úgy szólva, oltárt emeltek. Mélyen átéreztem jótéteményeik nagyságát, horderjét, üdvös következményeit. Tudván, hogy mit tett ez intézet, hirdettem, hogy mit tehet még a jövőben a felekezetnek, a nemzetnek.

A rege szerint, Antaeus küzdései közben, midőn ereje fogytát érezte, csak lábával érintette a földet, s új erőt nyert azonnal. Ilyen formán vagyunk mi is küzdelmeink között, csakhogy nekünk erőt, lelkesedést a továbbiakra, nem a földnek lábunkkal való érintése, hanem ez ünnepélyek adnak, midőn gyengülés mutatkozhatnék. Jóltevőink szellemei itt lebegnek közöttünk; megihletik lelkünket; erőnek, bátorságnak s kitartásnak lelkével látnak el bennünket. Példájok által hasonlókra buzdítanak. Szólnak hozzánk a szent könyvvel: munkálkodjatok nem az eledelért, mely elvész, hanem az eledelért, a mely megmarad az örökéletre.

Hogy az ők szellemök, áldozatkészségük megszálljon minket, szeretetök hasonló szeretetre buzdítson az egyház, iskoláink iránt, az mindig szükséges volt, de különösen az korunkban

Az 1883-ban alkotott középiskolai törvény életbe lépése óta ez az első hálaünnepélyünk. Most öt éve nagy reménnyel mentünk e törvény eleibe s hozsánnával igyekeztünk fogadni; jelenleg pedig, ez ünnepélyünk korában, nagy csalódások között szorongattatunk annak ű-ai által.

Ez intézetnek e nemes községben való elhelyezése, itt a Székelyföld nyugoti szélén, igazán gondviselészerű. Fontos, nemcsak felekezeti, de magosabb nemzeti szempontból is. Jóltevőink ezt felismerték, kormányunk nem látja. Törekvéseiből azt sejtjük, hogy polgári iskolává szeretné átváltoztatni. Ezt pedig a helybeli polgárság szükséglete nem kívánja, és mi magunk se óhajtjuk, nem akarván azon sorsra juttatni, a hová jutott sok állami felső nép-, pol-

gári- és gazdasági iskola a vidékeken, hogy tanulók hiányában végelgyengülésben szenvednek, s ma-holnap beszűnnek.

Ha a magyar állam eszme komolyan vehető nemzeti törekvés; ha egy magasabb cél áll kormányunk előtt, akkor e tiszta magyar érdekeknek szolgáló intézetet, hogy mi fentartsuk, legalább azt engedje. Csaknem száz éves küzdelmünk szól e mellett. Az nem lehet, hogy annyi áldozat hiába hozatott volna! Fenn fog állani ez intézet. Van hitünk, reményünk és minden felett bizalmunk önmagunkban arra nézve! Az az áldozatkészség, a mely teremtette, megvédelmezi ezután is a viharok ellen.

Hat év mulva száz éves ünnepét üljük ez intézetnek. Ez ünnepély ez intézetet megbővülve kell, hogy találja. Az osztályok számának nem apadni, de szaporodni kell. Fontos okok szólnak a mellett.

Hozzátok van még pár szóm kedves ifjak! Ez ünnepélyek célja a hála, a kegyelet érzésének ápolása. Ez érzést ápoljátok ti is lelketekben. Tanuljátok meg még ifju korotokban a közügyek szerepét. Azok, a melegen érző szívü emberek a kik anynyi áldozatot hoztak az egyház, a haza oltárára, legyenek példányképeitek. Tőlük tanuljatok élni!

Ti a drága idővel még bővön rendelkeztek; igyekezzetek felhasználni a nektek adatott részt. Jobb korán, mint későn. Illőleg készüljétek az életre! Egy család fentartása, vagy a haza, a nemzet, az anyaszentegyház szolgálata fogja majd erőteket igényelni. Ki lenne közületek oly gyáva, hogy vállalkozni ne merészeljen! Előttetek fog állani a küzdter, a pálya; a gyenge elbukik s az erős megállja.

Szorgalom és jó erkölcs, ezek a valódi élet kellékei. Ne feledjétek el ezt soha!

Többféle nemzetiség és vallásfelekezettel van érintkezésünk habár mindenikkel békeségben élők igyekezzetek lenni. A mivel a nemzetiségéért, sem vallásáért nem sérteget másokat. Kövessétek az Úr Jézus. Krisztus tanítását: Szeressétek még ellenségeiteket is. Ez a valódi és igazi keresztény elv. Ily elvekben igyekezünk mi titeket nevelni. Még a rosszért is jóval fizessétek. Erősen ajánlom ezeket figyelmetekbe.

És már most a gymnasium igazgatósága nevében, megköszönve a n. t. közönségnek a szives érdeklődést, hogy becses megjelenésükkel ez ünnepélyünk fényét emelni kegyeskedtek; Isten állását kérve e diszes közönség minden egyes tagjára s elhunyt jóltévőinknek csendes nyugalmat és a még életben lévőknek sok boldog évet kívánva, a kegyelet ez ünnepélyét bezárom.

DÁVID KIRÁLY ZSOLTÁRAIBÓL.

XII. ZSOLTÁR.

Tarts, oh tarts meg minket egy örök Isten,
Mert a kibe bizzunk senki itt nincsen!...
Elfogytak a szentek s igaz hived,
Hatalmad, jóságod, már nem ismerik...

Hazugság, hizelgés emelt fővel jár,
Kettős csalárd szívet kiki keble zár...
Ember embertársát, hogy rászedhesse:
Álnok ajka, szíve, minden érzete...

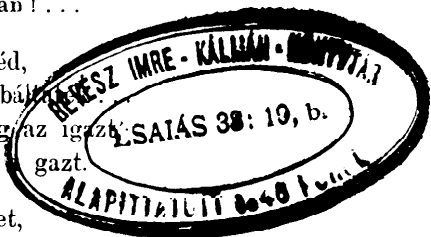
Oh némitsd el Uram nyelvét, ajkait,
Ki hizelg és a ki felfuvalkodik;
A ki rágalmozva mindent megtehet,
Mert Urának sem hisz Isten tégedet!

Szent ígéreted van hozzánk jó Atyánk,
Hogy meghallgatsz, hogyha felfohászkodánk,
Védelmére felkelsz, kiket törbe csal
Az ellenség álnok csselfogásával...

A nyomor, az inség csüggedt embere,
A kinek már veszve java, mindene:
Szent fohászkodással néz feléd Uram,
Minden bizodalma az egekbe van!...

A te ígéreted tiszta szent beszéd,
Mint ezüst a mely már megpróbált
Oh Uram! azért hát tartsd meg az igazt,
És alázd meg földig a kevélyt, gazt.

A gonosz hitetlen nemzetségeket,
A kik nem imádják te szent nevedet,
Mikor körüljárnak önhitt kevélyen:
Sujtsd, alázd a porba, oh erős Isten!..



RÉDIGER GÉZA.